

Bezoek aan: - Järfälla Ulvsättra skolan van directeur Martá Sjölund
Dinsdag 16 maart 2004

Schooltijden zijn van 6.30 uur tot 18.00 uur.

Vijfennegentig procent van de kinderen blijft ook na schooltijd in de zg. Freetids-Pedagogik-Skola. Er is aan de school van 360 leerlingen een SO-afdeling verbonden. Twee groepen van ieder zes kinderen met daarop drie en een halve formatie plek. De speciale groepen zijn voor kinderen met wat onaangepast gedrag.

De school wordt gefinancierd door de lokale overheid doordat elke leerling geld binnenbrengt. Bijzondere leerlingen zoals kinderen van buitenlandse ouders brengen weer meer op. Het systeem is vergelijkbaar met dat van ons.

Jongere kinderen vanaf de vierde levensjaar besteden vijftig procent van hun tijd aan de Zweedse taal; in de zin van lezen, voorbereidend lezen, vertellen, luisteren e.d.

Vanaf het veertiende jaar is een schoolkeuze van toepassing met een vakkenvoorlichting. Opvallend is de verscheidenheid van zaken die vloeiend ook in het bijna schoolse gebeuren worden meegenomen; jongens en meisjes doen ook nuttige handwerken inclusief strijken en jongens en meisjes doen ook handvaardigheid met hout en met metaal.

Er zijn veel minder computers per groep dan in Nederland. Gemiddeld een per groep en de computers zijn niet voorzien van goede filters voor internet en ook niet van educatieve software. De directeur is heel bezorgd over het feit dat de oudste leerlingen ongestoord het internet op kunnen en daar veel op pornografische sites gaan surfen. Dat probleem is volgens haar heel erg groot, zeker ook thuis omdat de kinderen veel handiger zijn in het ontduiken van allerlei regeltjes dan de ouders.

Opvallend is dat de bibliotheek heel klassiek is, eigenlijk ouderwets. Het documentatiesysteem is niet up to date en er is een gebrekkige administratie. De kinderen hebben twee keer per week een uur sport. Aan de school zijn 2 LO-leerkrachten verbonden.

De kinderen krijgen vanaf hun zevende Engels en dat twee keer per week. Opvallend is dat alle docenten die wij tegen kwamen, en ook de leerlingen die ons begeleidden, uitstekend Engels spraken. De docenten zelfs accentloos.

Er wordt veel aandacht gericht op een positieve onderlinge sfeer. We hebben een heel rustige klimaat gezien van kinderen die levendig waren, maar te allen tijde te corrigeren waren en heel positief meewerkten.

De groepen zijn naarmate de kinderen ouder worden wat groter en alle kinderen eten tussen de middag op school een warme maaltijd. De warme maaltijd wordt 's ochtends aangevoerd, en op school verder opgewarmd.

Het team

Aan de school zijn ongeveer zestig leerkrachten en ander personeel verbonden.

De directeur is wat bezorgd over de toekomst van haar school omdat de school eigenlijk een minder goede naam heeft; er zijn veel kinderen van achterstandsgezinnen op haar school.

Onze opmerkingen over de goede structuur en sfeer deden haar zichtbaar veel genoegen.

Doorvragende bij de directeur blijkt dat zij toch een team heeft met grotendeels wat behoudender leerkrachten die heel weinig of niets met zaken als p.c. / internet en e-mail en dergelijke te maken willen hebben.

De jongere collega's verdienen minder dan de collega's in de beter bekend staande scholen en hebben een niet al te groot salaris in vergelijking tot de hoge kosten van het dagelijkse levensonderhoud. Over het salaris kan overigens onderhandeld worden. De directeur kan voor iemand een afwijkend salaris afspreken, waarbij de vakbond een bemiddelaar is.

Er is door de staatsoverheid de laatste tien jaar geen inspectieonderzoek of -controle uitgevoerd. Jaarlijks wordt wel door de lokale overheid de school beoordeeld op uitkomsten van de leerlingentoetsen en landelijke tests.

Alle leerlingen werken feitelijk individueel aan het programma door en het lijkt erop dat het leerplan niet al te gedetailleerd is omschreven. In elk geval hebben de kinderen meer tijd om de leerstof eigen te maken dan in Nederland. Door het feit dat heel veel kinderen vaak de hele dag op school zijn, lopen de buitenschoolse- en naschoolse activiteiten vaak over in leermomenten en huiswerk maken en dergelijke.

De klaslokalen zijn allemaal groter dan in Nederland en zijn ook voorzien van bijruimten, zoals een huiswerkruimte en een ruimte voor de assistent.

Het komt er in het kort op neer dat in elke groep minimaal een halve formatieplaats assistentie is. Die assistent(e) neemt na schooltijd de taak van de leraar over en verzorgt dus het buitenschoolse en naschoolse gedeelte.

De omgeving

We hebben de school bezocht op een dinsdagmorgen. Het betreft een school in een wat minder goed aangeschreven wijk, in de buitenwijken van Stockholm. De wijk op zich heeft 11000 inwoners.

Bijzonder landelijk ook hier weer een goede aansluiting met de lokale sportvoorziening, maar omdat de winter nog niet aan het eind was, lag het grootste gedeelte nog onder de smeltende sneeuw.

Een bijzondere ervaring was het zeker, en een hele ontspannen sfeer ook weer hier.

Niek Flipse
Facetscholen